

nisteren siger, den skal udstykkes. Saa rammer det maaske min Tanke alligevel, og saa har jeg ikke noget at bemærke dertil. Hvad jeg har villet med mine Bemærkninger, er at anerkende det rigtige i, at man foretager Udstykningen i saadanne større Parceller, som der her er nævnt.

Maa jeg til Slutning kun gøre en ganske lille Henstilling til den meget ærede Landbrugsminister, mens jeg husker det. Det er Ønsket om, at naar Resultatet af Kystfredningskommissionens Virksomhed til sin Tid foreligger, der da maa tilgaa Rigsdagen saa udførlige Oplysninger om denne Virksomheds Resultater, som Ministeren finder det hensigtsmæssigt og muligt.

Jensen-Knudstrup: Den store Velvillie, der fra alle Sider er bleven vist det ny Selskab, der hedder „Hedebruget“, vil jeg gerne med et Par Ord sige Tak for. Den er vist baade fra Regeringens Side, fra Ordføreren Side og fra alle Sider her i Salen. Det ligger nær for mig at paaskønne denne Velvillie, fordi den vestlige Del af Viborg Amts 3die Valgkreds skærer sig ind i disse Sogne, som der her er Tale om. Jeg bor selv saa nær det Strøg, jeg kender de ledende Mænd, der staa i Spidsen for Virksomheden og have undfanget Ideen. Den er for Resten meget ældre end det Forslag, vi havde til Behandling for 2—3 Aar siden om Støtte til Hedeopdyrkerne.

Den store Velvillie, der vises det ny Hedeselskab, for saadan kan man godt kalde det, har faaet et smukt Udtryk i, at Bevillingen er forhøjet fra 1,500 til 15,000 Kr., altsaa til det 10-dobbelte. Dette ny Hedeselskab tager Sigte paa Opdyrkning, ikke paa Tilplantning, som det gamle Hedeselskab tager Sigte paa, og der er kommet en saadan Fart i Arbejdet, og Befolkningen er saa glad ved det, at det er en Fornøjelse at færdes blandt de Befolkningslag, der ere optagne af Tanken. En saadan Tilslutning i Løbet af 2 Aar, som Skrivelserne i Betænkningen Sp. 590 udviser, er ret enestaaende. Foreningen omfatter 63 Lokalforeninger, 56 Filialer og 119 Sogne og strækker sig ind i 3—4 af de midt- og vestjydske Amter. I Aar søges der om Understøttelse til Opdyrkning af 4,000 Tdr. Land.

Dette Selskabs Virksomhed i Forbindelse med den Fart, der ogsaa er kommen i Anlæg af Mergelbanespor og Tilførsel af Mergel til disse mergelfattige Egne, vil i Løbet af faa Aar — det er

Befolkningens Mening — omdanne Egnen fra at være en meget fattig Hedeegn til en opdyrket, maaske tæt beboet og velstillet Egn. Der er allerede indkøbt, som ærede Medlemmer vide, et Mergelleje, der hedder Kølsing, Nord for Viborg, hvorfra hele Egnen langs Viborg—Herning-Banen forsynes med Mergel. Men de Sogne, som ligge borte fra Stationerne og ikke kunne faa Mergel ad den Vej, have købt et Leje ved Engesvang, et meget godt og billigt Leje, tror jeg, og vente nu ved Hedeselskabets Hjælp at faa anlagt et transportabelt Mergelbanespor paa 2 Mil ind i Kragelund, Vinderslev og Thorning, ind over Grathe Hede og de gamle historiske Egne der. Der er nu paa Finansloven bevilget 100,000 Kr. til Mergelbanespor. Ogsaa det paaskønner jeg og siger Tak for paa Befolkningens Vegne. Det er navnlig den gamle Blicherske Egn, her er Tale om at bringe under Kultur, for saa vidt jeg kender Forholdene. Derved forsvinder ganske vist meget, som mange Blicherske Minder knytte sig til. Det er en historisk Interesse og tillige en æstetisk, der berøres. Men begge maa naturligvis vige for Tidens stærke Nyttetrav. Der er ikke noget at sige til det, blot man farer frem med nænsom Haand mod de særlig udprægede Mindesteder, navnlig dem, som der knytter sig Minder til fra Blichers Tid og fra Begivenhederne paa Grathe Hede.

Digteren Jeppe Aakjær har som bekendt offentligt givet Udtryk for sin Sorg over, at det æstetiske misrøgtes under Tidens Nyttetravs Fremtrængen, og det er der noget om. Jeg skal i denne Forbindelse nævne det bekendte Sted Lyshøj, der er Centrum i hele den Blicherske Egn. Den bliver ganske vist bevaret, selvfølgelig, den ligger jo i et ret frugtbart Opland, men det har skæmmet dette herlige Parti meget, at Beboerne nu have rejst et moderne og meget uskønt Vandværk med sin Vindmotor lige ved Siden af. Det forstyrrer, naar man kommer paa dette gamle Blicherske Sted, hvor Rundskuet er ualmindeligt betagende, at møde den klaprende Vindmotor. Saadan er der Hensyn, der kunde tages i disse minderige Egne. At gaa saa vidt, som Digteren gør, at ville standse den Art Fremskridt er imidlertid urimeligt og meningsløst.

Jeg takker for disse Bevillinger, som Befolkningen i de Egne sætter overordentlig stor Pris paa og store Forventninger til. Det er en arbejdsom, sparsommelig